

Models cognitius i psicològics explicatius del TDAH

Els símptomes de dèficit d'atenció, hiperactivitat i impulsivitat són l'expressió conductual i observable d'un trastorn en el funcionament cognitiu (Artigas, 2009).

Actualment es debat entre dos models:

- Models cognitius de dèficit únic: la baixa eficiència d'un mecanisme cognitiu bàsic permet explicar, per sí mateix, totes les manifestacions clíniques del trastorn.
- Models cognitius de dèficit múltiple: implicarien la interacció de diversos aspectes cognitius sense un origen únic.

Models de Dèficit Únic:

Inhibició Conductual de R. Barkley:

Barkley (1994) introdueix un model teòric en què el TDAH apareix vinculat a un dèficit en la inhibició de resposta (o del comportament), en relació amb una disfunció prefrontal.

Segons aquest autor, la capacitat per regular la pròpia conducta està guiada per un conjunt d'habilitats cognitives que englobarien a les anomenades Funcions Executives (FE). Distingeix 4 subtipus a partir de les quals som capaços d'orientar la nostra conducta cap a un objectiu:

- Llenguatge intern (capacitat per parlar-nos a nosaltres mateixos).
- Memòria de treball no verbal (capacitat per saber on som i situar-nos en l'espai i temps davant una determinada situació).
- Capacitat de reestructuració i organització (fa referència a la planificació, l'organització, el monitoratge,...).
- El control de les emocions i la motivació (capacitat per motivar-nos positivament, per a realitzar una tasca poc gratificant).

Model de Regulació de l'Estat de J. Sergeant:

Aquest model accepta la disfunció executiva com aspecte nuclear, però substitueix l'alteració en el control inhibitori, per un dèficit en la capacitat de regulació de l'esforç i la motivació.

Model Motivacional; Aversió a la Demora de Sonuga-Barker:

- Preferència per una gratificació immediata, encara que sigui petita, per sobre d'una gratificació major però demorada.
- Dificultat per treballar adequadament durant períodes perllongats de temps i per posposar recompenses. Dificultat de motivació davant d'una tasca.

Hi ha molts estudis que demostren l'alteració del funcionament del lòbul prefrontal i les estructures relacionades amb ell.

Models de Dèficit Múltiples:

- Ampliacions dels models anteriors.
- La idea principal seria que afegixen, a les dificultats d'activació energètica (anomenat Cognitiu- Energètic) i motivacional (Model Dual), l'alteració en funcions executives de les que parla R Barkley.

Per veure altres capítols sobre TDAH visiti el quadern de FAROS Sant Joan de Déu:

[L'aprenentatge en la infància i l'adolescència. Claus per evitar el fracàs escolar](#)